

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

ПРОГРАМА навчальної дисципліни

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістра
(назва рівня вищої освіти)

спеціальність/напрямок 262 Правоохоронна діяльність
(шифр і назва спеціалізації)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Правоохоронна діяльність
(назва)

(шифр за ОПП НПП 2.1.3.3)

2018 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Гриценко В.Г.**, доктор юридичних наук,
професор, професор кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету
історії та права

« 30 » серпня 2018 року, протокол № 1

Голова Вченої ради факультету

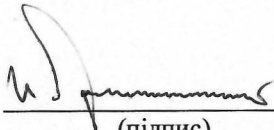

(підпис)

Філоретова Л.М.
(прізвище, ініціали)

Програму схвалено на засіданні кафедри галузевого права та правоохоронної
діяльності

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Гриценко В.Г.
(прізвище, ініціали)

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Проблеми реформування системи правоохоронних органів України» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні проблеми функціонування правоохоронних органів України, визначення правового статусу конкретного новоствореного та реформованого правоохоронного органу, який реалізує правоохоронні функції держави відповідно до чинного законодавства.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Проблеми реформування системи правоохоронних органів України» тісно пов'язана із дисциплінами «Кримінологія», «Управління органами поліції», «Актуальні проблеми адміністративної діяльності в поліції», «Оперативно-розшукова діяльність», «Протидія та запобігання корупції».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Проблеми реформування системи правоохоронних органів України» є здійснення комплексного теоретико-правового аналізу адміністративно-правових проблем оптимізації правоохоронної системи України, з'ясування особливостей її сучасного стану правового регулювання, подальшого вдосконалення діяльності правоохоронної системи України.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни «Проблеми реформування системи правоохоронних органів України» є:

- формування у студентів уявлення щодо загальнотеоретичної характеристики компетенції правоохоронних органів, визначення юридичних гарантій їх діяльності;
- опрацювати пропозиції вчених щодо визначення шляхів оптимізації формування та функціонування системи правоохоронних органів України;
- охарактеризувати особливості правоохоронної діяльності органів судової влади України та конкретизувати сутність адміністративно-правового статусу органів судової влади як суб'єктів правоохоронної системи;
- мати уявлення щодо напрямів удосконалення взаємодії та координації правоохоронних органів як головних суб'єктів правоохоронної системи, а також конкретних пропозицій стосовно адаптації зарубіжного досвіду щодо організації та функціонування правоохоронних органів України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти повинні бути сформовані наступні компетентності:

- уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати

нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

- спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності;
- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах правоохоронної діяльності;
- здатність кваліфіковано здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;
- здатність аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час вирішення професійних (наукових) завдань;
- спроможність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності;
- здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу;
- уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;
- здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції;
- здатність застосовувати юридичну аргументацію тощо.

1.4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять;
- знати та розуміти процеси координації діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також взаємодії з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності;
- організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність;
- аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення;
- вміти забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;
- аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних (наукових) завдань.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 120 годин 4 кредити ECTS.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності, які безпосередньо проводять заняття.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Методологічні засади правоохоронної системи України.

Поняття та структура правоохоронної системи України як суб'єкту адміністративно-правового регулювання. Мета та принципи правоохоронної системи. Завдання та функції правоохоронної системи.

Тема 2. Адміністративно – правовий статус правоохоронних органів як суб'єктів правоохоронної системи.

Поняття адміністративно-правового статусу правоохоронних органів. Поняття осучаснених правоохоронних органів та визначені напрями їх правоохоронної діяльності. Компетенція правоохоронних органів та юридичні гарантії їх діяльності в умовах сьогодення.

Тема 3. Правові засади та організаційні основи діяльності реформованих органів прокуратури.

Засади організації і діяльності прокуратури. Система та функції органів прокуратури. Функції спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Прокурорське самоврядування, та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.

Тема 4. Правовий статус, завдання та структура утвореного Національного антикорупційного бюро України.

Поняття та пріоритетні завдання антикорупційної політики. Національне антикорупційне бюро України як суб'єкт запобігання корупції. Статус, правова основа та основні принципи діяльності НАБУ. Загальна структура НАБУ.

Тема 5. Загальні положення утворених Національного агентства з питань запобігання корупції та Державного бюро розслідувань.

Статус та повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції. Поняття правового статусу Державного бюро розслідувань. Система, завдання та функції ДБР.

Тема 6. Правові засади та організаційні основи діяльності реформованої системи МВС та утвореної Національної поліції України.

Поняття, система та основні завдання органів внутрішніх справ. Поняття та система Національної поліції України. Основні завдання та принципи діяльності Національної поліції. Повноваження поліції та поліцейські заходи.

Тема 7. Місце та особливості органів судової влади в правоохоронній системі України.

Особливості адміністративно-правового статусу органів судової влади як суб'єктів правоохоронної системи. Поняття та види адміністративно-правових відносин за участю органів судової влади. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки. Засади організації та діяльності Вищого антикорупційного суду.

Тема 8. Шляхи вдосконалення адміністративно-правових засад оптимізації правоохоронної системи України.

Шляхи оптимізації системи правоохоронних органів в Україні. Шляхи удосконалення управлінської та штатної роботи правоохоронних органів. Напрями оптимізації критеріїв оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

Тема 9. Взаємодія та координація правоохоронних органів як головних суб'єктів правоохоронної системи.

Напрями удосконалення взаємодії та координації правоохоронних органів. Форми взаємодії та координації правоохоронних органів. Правова основа здійснення координаційної діяльності та можливості розширення сфер такої діяльності.

Тема 10. Зарубіжний досвід організації та функціонування правоохоронних органів, можливості його використання в Україні.

Діяльність органів правопорядку Франції, США та Великобританії. Організаційні засади діяльності органів поліції МВС Литви, Латвії та Естонії. Правова регламентація та організаційні засади діяльності поліції Грузії.

3. Рекомендована література

Базова

1. Білас А.І. Взаємодія правоохоронних органів України та країн ЄС: уніфікація стандартів правоохоронної діяльності. Європейські перспективи №1. 2016. С. 104-114.

2. Білоус В.Т. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України. Київ: Юрінком Інтер, 2007.

3. Бугайчик К.Л. Критерії оцінки роботи органів поліції окремих країн. Назва з екрану. URL: http://police-reform.org/articles/kriteriyi_ocinki_roboti_organiv_policiyi_okremih_krain

4. Гриценко В.Г. Напрями оптимізації критеріїв оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів. Назва з екрану. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/40965/%C3>
5. Гриценко В.Г. Організаційно-правові засади оптимізації правоохоронної системи України: Монографія. Кіровоград, 2014 р. 428 с.
6. Дудченко О. Сутність правоохоронної системи. Підприємство, господарство і право. 8/2019. С. 144-149.
7. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 №1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
8. Криштанович М.Ф. До питання про завдання і напрями сучасного реформування органів внутрішніх справ України. Ефективність державного управління. 2015. Вип. 42. С. 162-168.
9. Куліш А.М. Організаційно-правові засади функціонування правоохоронної системи України: Монографія. Х., 2007.
10. Марочкін І.Є. Організація судових і правоохоронних органів України. К., 2013. 448 с.
11. Нагорна В.В. Щодо проблеми визначення поняття «правоохоронні органи» у правовій науці та законодавстві України. Юридичний науковий електронний журнал. №6/2018. С. 44-48.
12. Основи національної безпеки України: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
13. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07 черв. 2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>.
14. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 975-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/975-15>
15. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>
16. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 №2713-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15>
17. Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення: Положення від 04 груд. 2017 р. № 987. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1565-17>.
18. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: Указ Президента України від 08.11.2012 №631. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/u631_12?an=1
19. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. №1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
20. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

21. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09. 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

22. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

23. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 черв. 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

24. Фільштейн І.В. Правове регулювання діяльності поліції Грузії та Національної поліції України порівняльний аналіз). Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск 35. Частина II. Том 3. 2015. С. 18-21.

25. Шоптенко С.С. Система правоохоронних органів України. Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 3, 2017. С. 150-155.

Допоміжна

1. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник для підготовки до іспиту / Калюк О.М., Константинов С.Ф., Куліков В.А. та ін. / за ред. Кулікова В.А. К.: «Освіта України», 2016. 230 с.

2. Гончарук Г.О., Осика І.М. Внутрішній контроль в системі МВС 13.08.2015. національна громадська платформа «Реформуймо МВС: прозорість та відповідальність». URL: http://police-reform.org/articles/vnutrishnij_kontrol_v_sistemi_mvс

3. Громадська думка як чинник ефективності діяльності правоохоронних органів в Україні». Аналітична записка» Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/468/>

4. Гудзь Т.І. Реформа правоохоронних органів України та її вплив на захист конституційного ладу. С.350-353. URL: [file:///D:/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/kveZxwd9rvOxbeu_28EIQh0mP22LsOzv%20\(3\).pdf](file:///D:/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/kveZxwd9rvOxbeu_28EIQh0mP22LsOzv%20(3).pdf)

5. Загуменна Ю. Правоохоронні органи: поняття, ознаки, функції, особливості діяльності. Право і безпека. 2010. Вип. №3 (35). С. 145-150.

6. Кононець В.П. Національна поліція, як основний суб'єкт забезпечення охорони прав і свобод людини. Юридичний вісник. № 3 (40). 2016. С. 73-78.

7. Куба Н., Тополевський Р. Система оцінки ефективності роботи національної поліції. URL: <http://khp.org/index.php?id=1455530110>

8. Річниця роботи поліції: перші досягнення та провали нової структури. URL: http://24tv.ua/richnitsya_roboti_politsiyi_pershi_dosyagnennya_ta_provalinovoyi_struktu_rі_n711943

9. Сердюк А.М. Щодо критеріїв ефективності діяльності органів поліції закордонних країн. Науковий вісник Херсонського національного університету. Випуск 3-2. Том 2. 2015. С. 155-159.

10. Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (24

листопада 2017 року): у 2 т. К.: Національна академія прокуратури України, 2017. Т. 2. 162 с.

11. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник за ред. І. Литвин, О. Окопник. Кіровоград: КІДМУ КПУ, 2015. 296 с.

12. Шай Р. Перспективи модернізації правоохоронних органів в умовах глобалізації. С.219-224. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/may/12804/219-224.pdf>

13. Юхно О.О. Актуальні аспекти визначення критеріїв ефективності діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ щодо запобігання і протидії злочинності. Право і Безпека. 2011. № 3. С. 188-194.

14. Як реформувати міліцію. Досвід Грузії. URL: http://zahid.net/news/showNews.do?yak_reformuvati_milisiyu_dosvid_grziyi&objctld=1326134.

Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbu.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
https://www.npu.gov.ua/uk/	Сайт Національна поліція України
https://www.gp.gov.ua/	Сайт Генеральна прокуратура України
https://nabu.gov.ua/	Сайт Національного антикорупційного бюро України
https://nazk.gov.ua/uk/	Сайт Національне агентство з питань запобігання корупції
https://dbr.gov.ua/	Сайт Державного бюро розслідувань
https://www.cuspu.edu.ua/ua/	Сайт ЦДПУ ім. В. Винниченка